

lidt Tid, give Afkald derpaa og forbeholde de Bemærkninger, jeg har at gøre angaaende de andre Lovforslag, indtil disse komme for.

N. J. Larsen: Det er netop i disse Dage 10 Aar, siden Folketinget med Enstemmighed vedtog en saalydende Beslutning: „Idet Tinget udtaler sit levende Ønske om en snarlig Omordning af Retsplejen i Overensstemmelse med Grundlovens § 74, jævnfør § 71, opfordrer det Justitsministeren til at foretage de fornødne Skridt til denne Reforms Gennemførelse.“ I Henhold til denne Beslutning blev saa den Kommission nedsat, hvis Arbejde i Dag ligger til Forhandling paa Tingets Bord. Den ærede foregaaende Taler var den højtærede Justitsminister taknemmelig for, at han saa hurtigt har forelagt dette store Reformforslag for Rigsdagen. Jeg slutter mig ganske hertil; og saa jeg vil sige den højtærede Minister Tak for, at han uden Ophold har lagt Sagen frem til Behandling og Afgørelse af Rigsdagen. Jeg glæder mig som Medlem af Folkerepræsentationen over, at der er aabnet Befolkningen denne Udsigt til at faa den fra Fortiden overleverede, i saa meget forældede Retspleje ombyttet med en ny og tidssvarende, og det er selvfølgelig tillige en Glæde for mig som Medlem af den Kommission, der har udarbejdet de nu foreliggende Lovforslag, at den højtærede Justitsminister har kunnet i alt Fald for saa vidt gøre Udkastet til sit, som han har forelagt det uforandret for Rigsdagen. Da jeg i sin Tid stillede det Forslag til Beslutning, som har ført til den omtalte Kommissions Nedsættelse, drømte jeg ikke om, at jeg derved skulde være saa heldig at komme til at yde et Bidrag til en Situation som den nuværende, der giver os Grund til at haabe og vente, at Justitsministeren i vort første Venstreministerium maa kunne knytte sit Navn til Gennemførelsen af den store Retsreform. At Chefen for det samme Ministerium, den nuværende højtærede Konseilspræsident, har taget en fremragende Del i det foreliggende Arbejde, er saa bekendt, at jeg end ikke behøver at nævne det.

Det er blevet udtalt adskillige Gange af den højtærede Justitsminister, at han ikke, fordi han forelægger disse Lovforslag, vi nu have til Behandling, dermed vil tilkendegive, at han er enig i alt, hvad der staar i dem, og der er ogsaa blevet mindet derom i Dag af den ærede første Taler. Jeg tør sige, at den samme Stilling, den

højtærede Justitsminister indtager til dette store Lovarbejde, indtager ganske utvivlsomt ethvert Medlem af vedkommende Kommission. Jeg tror ikke, at noget eneste Medlem af Kommissionen vil sige, at han i et og alt bifalder, hvad her findes foreslaet. For at faa noget ud af det vidtløftige Arbejde, var det nødvendigt, at ethvert af Medlemmerne forstod at resignere. Naar vi i passende Tid havde drøftet Spørgsmaal, hvorom der var delte Meininger, saa gik vi til en Afstemning, og som Regel undlod det overstemte Mindretal at tage Særstilling. Som ærede Medlemmer ville have set, har der kun paa ganske enkelte Punkter dannet sig Mindretal med særlige Indstillinger; ellers er det helt igennem Hovedreglen, at Kommissionen er enig i de gjorte Indstillinger. Vi mente i Kommissionen, at dette var den eneste Vej, ad hvilken vi kunde vente at faa et praktisk Udbytte af vort Arbejde, og jeg tillader mig at haabe, at Rigsdagen vil stille sig paa en noget lignende Maade. Hvis hvert enkelt Medlem vil gøre Særmeninger gældende og haardnakket fastholde dem, kunne vi være aldeles forvisede om, at vi komme til at vente endnu lige saa længe paa en Retsreform, som vi allerede have maattet vente. Dette til Oplysning om, at Kommissionsarbejdet ikke i den Forstand er et Udtryk for Medlemmernes Anskuelser, at vi paa ethvert Punkt have anset det foreslaede for det i og for sig bedste, men vi have af praktiske Hensyn ment at burde give Afkald paa Særstandpunkter.

Det ærede Medlem der først talte, det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe), fremhævede den store Bekostning, der var forbunden med Gennemførelsen af de forelagte Lovforslag. Jeg kan forsikre ham om, at i Kommissionen blev Hensynet til Bekosteligheden meget stærkt taget i Betragtning, og at man paa flere Punkter slog ikke saa lidt af paa, hvad man ellers kunde anse for ønskeligt, netop for at undgaa at komme til for store Udgifter. Sammenligner man den sidste, den 3die Kommissions Arbejde med den næstforegaaende Kommissions, vil man finde, at den sidste Kommission netop i fremtrædende Grad har bestræbt sig for at undgaa alt for store Udgifter. At enhver Retsreform vil medføre en ikke ringe Merudgift, kan ikke undgaa. Det følger bl. a. ligefrem deraf, at Retsplejen og Forvaltningen skulle adskilles. Man vil da faa to Sæt Embedsmænd, hvor man nu nøjes med eet. En Merudgift følger tillige deraf, at flere af de ældre Embeds-